hefboom
aandelen financiering advies

Jaarverslag 2011

Missie

Hefboom wil bijdragen tot een sociale en duurzame samenleving. Dat doet ze door financiële middelen van individuele personen en organisaties te investeren in reële projecten in de sociale en duurzame economie. Met managementadvies en dienstverlening allerhande draagt Hefboom bovendien actief bij tot het goed bestuur en het goed functioneren van deze organisaties. Bij dit alles heeft Hefboom de ambitie om zelf economisch duurzaam te werken.

Wat doen we?

Hefboom geeft individuele personen, bedrijven, verenigingen en openbare besturen de kans om een deel van hun financiële middelen te investeren in sociale en duurzame projecten. Daartoe biedt Hefboom hen beleggingsproducten aan. Met de verkregen middelen verstrekt Hefboom kredieten, geeft managementadvies en -begeleiding en biedt andere vormen van dienstverlening aan, o.m. project- en aandeelhoudersmanagement.

Voor wie doen we het?

Hefboom is sinds haar ontstaan nauw betrokken bij organisaties en bedrijven die via opleiding en tewerkstelling werk maken van de integratie en participatie van personen uit kansengroepen. Ook bij organisaties en bedrijven die kansarmoede aanpakken, met het milieu begaan zijn, de noord-zuidproblematiek op de agenda plaatsen is Hefboom kind aan huis. Zelf een coöperatieve, onderhoudt Hefboom warme contacten met andere coöperatieve ondernemingen.

Ook binnen de welzijnssector liggen heel wat noden. Hier zet Hefboom haar ruime ervaring en expertise in het ondersteunen van sociaal ondernemerschap in. Bij de processen die Hefboom begeleidt, is er ruim aandacht voor een zo efficiënt mogelijke inzet van de middelen, voor een kwaliteitsvolle dienstverlening én voor principes van toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg voor de gebruikers.

Info

Bel naar 02 205 17 20 of mail naar **hefboom@hefboom**.be voor meer inlichtingen over

- aandeelhouderschap en ethisch sparen bij Hefboom
- kredieten en advies

Neem ook een kijkje op **www.hefboom.be**.

Met de steun van

VDK SPAARBANK

Belfius foundation

Voorwoord

2011: hersteld vertrouwen na de storm

Het schip is – met 25 jaar dienst op de teller – solide en stuurvast. De bemanning is ervaren. De koers is zorgvuldig uitgezet, de missie is duidelijk. De passagiers die intekenden voor de reis hebben er het volste vertrouwen in. Zij willen mee want ook zij zijn overtuigd van de bestemming. En ook de reisweg zelf, het volledige traject is boeiend, afwisselend en leerrijk. Tot plots ...
... en onverwacht er een storm opsteekt. Nee, niet zomaar een windstoot, een stormpje, maar één die je in snelheid neemt; één waarop je je wel kan voorbereiden, maar niet tegen kan indekken. Een storm die alle kennis en kunde van de kapitein, alle ervaring en inzichten van de bemanning aanspreekt en op de proef stelt. Kortom, het schip, zijn bemanning en passagiers worden op hun sterktes getest. Dat de reizigers verontrust en angstig zijn is begrijpelijk. Ze rekenen op flexibiliteit en aanpassingsvermogen: rekening houdend met de gewijzigde omstandigheden wordt de koers bijgestuurd, aangepast, zonder dat het finale doel uit het oog verloren wordt.

En als de storm gaat liggen en de schade in kaart is gebracht, zetten schip, bemanning en passagiers opnieuw alle zeilen bij. Iedereen is een illusie armer en een ervaring rijker. Maar behouden, vol vertrouwen kan men opnieuw vooruitblikken naar het vervolg van de reis. Vertrouwen geeft vertrouwen.

Met die scheeps- en reismetafoor kan je het jaar 2011 bij Hefboom goed samenvatten. De Dexia- en Arco-storm van midden 2011 heeft onze organisatie geraakt. Wij communiceerden daar open en eerlijk over. We werden verplicht om de waarde van ons aandeel te verminderen. We beslisten ook om géén dividend uit te keren, voor het eerst in meer dan 15 jaar. Onze aandeelhouders zijn, terecht, geschrokken van die beslissingen. Ook voor hen kwam dit eerder onverwacht. Toch, en dat is meteen ook het positieve nieuws van 2011, behielden ze het volle vertrouwen. Dat blijkt niet enkel uit een aantal positieve mails en reacties die we mochten ontvangen op onze communicatie, het blijkt ook uit de cijfers: in 2011 steeg het aantal aandelen in Hefboom. Ook de algemene aandeelhoudersvergadering stemde quasi unaniem in met de voorgestelde beleidslijnen.

Dit vertrouwen stimuleert ons om meer dan ooit en met vernieuwde energie onze opdracht op te nemen. We richten ons kompas op de stevige bakens die we de voorbije jaren uitzetten. Financiering voor organisaties, particulieren, ethisch sparen en beleggen, gedegen adviesverlening en het uitdragen van de coöperatieve gedachte zijn waarde- en zinvolle ankerpunten om onze koers te bepalen. Welkom aan boord.

Dirk Dalle,
directeur/gedelegeerd bestuurder

Rony Mels,
voorzitter

Inhoud

Ethisch sparen en beleggen	3
Aandeelhouders aan het woord	4
Financiering voor organisaties	5
De onmisbare schakel	7
Financiering voor particulieren	8
Adviesverlening	10
De juiste expertise op het juiste moment	12
Financiële resultaten	13
Meer over Hefboom	17

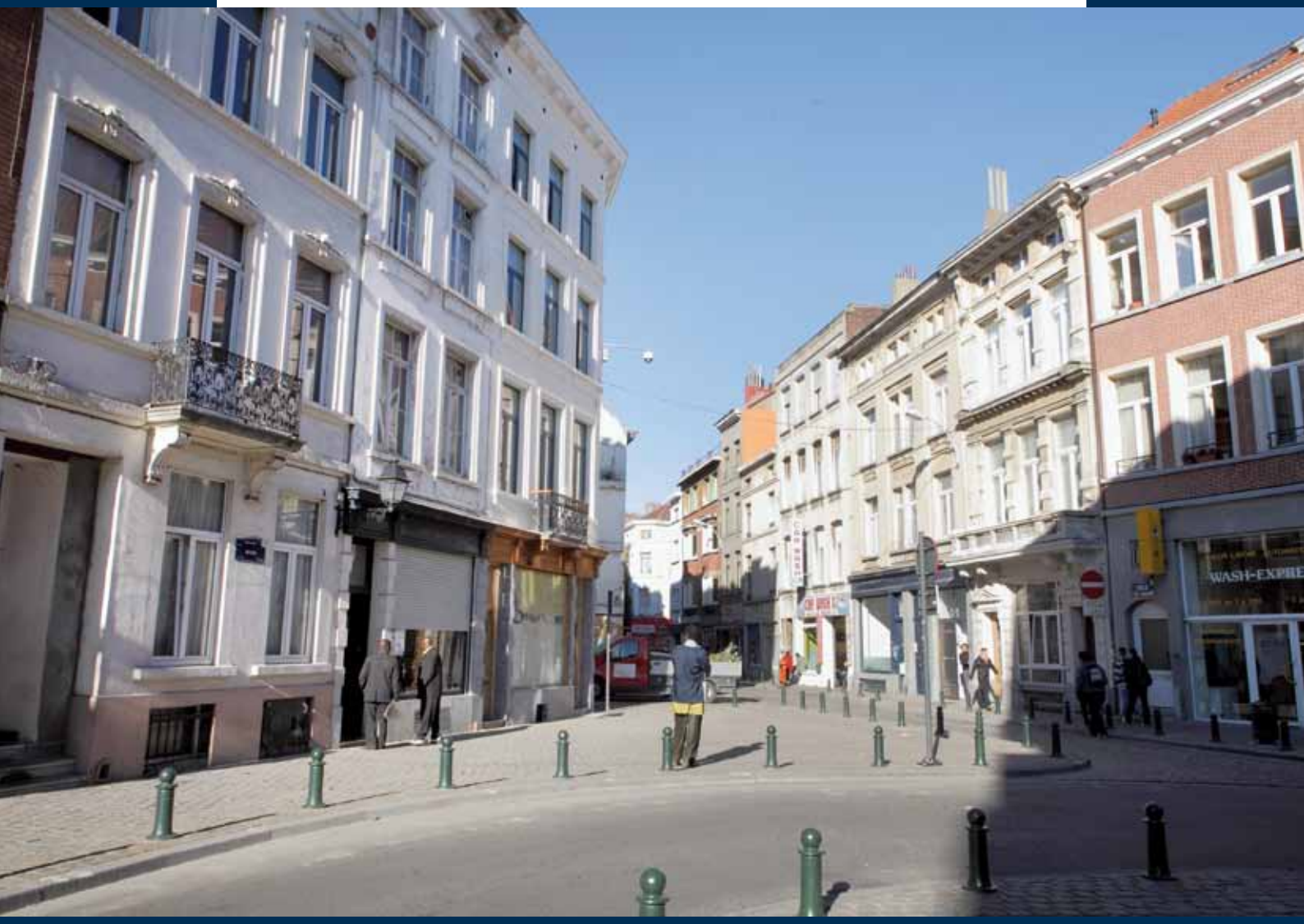

Ethisch sparen en beleggen

Een groeiend vertrouwen

	2010	2011
aandeelhouderskapitaal	€ 11.839.600	€ 10.985.130
aandelen	236.792 aandelen aan 50 euro	244.114 aandelen aan 45 euro

Naar aanleiding van het Arco-debacle, waarover uitvoerig met onze aandeelhouders werd gecommuniceerd, daalde de waarde van het Hefboomaandeel in 2011. De waarde van het totale aandeelhouderskapitaal daalde dus ook ten opzichte van 2010.

Opvallend echter is dat het vertrouwen in Hefboom, in de visie die we uitdragen en in de missie die we voor ogen houden, niet is afgenomen. Wel integendeel. We stellen vast dat het aantal aandelen in 2011 met ruim 7.000 toenam. Verschillende aandeelhouders bevestigden hun vertrouwen in onze werking door bijkomende aandelen aan te kopen. Verder weet ons verhaal rond het Hefboomaandeelhouderschap nog steeds nieuwe mensen, organisaties en besturen te overtuigen.

Achtergestelde leningen doen middelen groeien

Organisaties kunnen ook investeren in Hefboom via een achtergestelde lening. In 2011 beschikte Hefboom op die manier over € 3.848.715. Dat is € 570.000 (17,4%) meer dan in 2010.

VDK-Solidariteitsspaarrekening

In 2011 is er voor € 3.229.472 bijeengebracht. Dat is een stijging met 15,3% tegenover 2010, toen het kapitaal € 2.802.000 bedroeg.

Minstens 5% van het kapitaal op de VDK-Solidariteitsspaarrekening wordt belegd in Hefboomaandelen. In 2010 schonk VDK een commissieloon van 0,5% op de gemiddelde inlage. Vanaf 2012 zal deze commissie verdeeld worden tussen Welzijnszorg (0,25%) en Hefboom (0,25%). 2011 was een overgangsjaar met betrekking tot de verdeling van dit commissieloon. De ethische besteding van het kapitaal op deze spaarrekening wordt geattesteerd door Forum Ethibel.

Aandeelhouders aan het woord

Naar aanleiding van de financiële crisis en de gevolgen hiervan voor het Hefboomaandeel ontvingen we heel wat reacties van aandeelhouders. We laten in dit jaarverslag graag twee aandeelhouders aan het woord.

‘Niemand heeft een glazen bol’

“Ik blijf volledig achter Hefboom staan. Ik zie mijn aandeelhouderschap in Hefboom als een bijdrage tot wat jullie doen. Onze economie is totaal niet mens- en milieuvriendelijk, ze leeft op de kap van armoede en onrechtvaardigheid. Daarvoor biedt Hefboom een prachtig alternatief: een economie die wél naar de mens kijkt. Zelf heb ik weinig geld, maar ik tracht heel sober te leven en naast Hefboom de derde- en de vierdewereldbeweging te steunen. Zo wil ik voor een klein beetje meer rechtvaardigheid in de wereld zorgen. Ik ben ervan overtuigd dat Hefboom met de beste bedoelingen in Arco geïnvesteerd heeft. Ik was zelf ook Arcopar-aandeelhouder, in de overtuiging dat een coöperatie mensvriendelijker is. Dat is foutgelopen, maar niemand heeft een glazen bol. Ook in een gewoon huishouden maak je af en toe een financiële blunder en daar leer je van. Ik ben er zeker van dat ook Hefboom zijn lessen zal trekken uit het gebeurde.”

Lief Bergmans

‘Een blijvende gift’

Verzekeringsagent Paul Kox blijft, ondanks de waardevermindering van het Hefboom-aandeel, een tevreden aandeelhouder. “Op het moment dat het nieuws bol stond van Arcopar- en Dexia-toestanden was de communicatie van Hefboom heel correct, sterk en sec. Hefboom liet zijn aandeelhouders snel en zakelijk weten dat het aandeel in waarde was gedaald. Als je aandelen koopt, zij het nu van een beursgenoteerd bedrijf of van een organisatie als Hefboom, dan weet je dat je daar niet de centen in moet stoppen die je morgen misschien nodig hebt. Doe het dus met geld dat je kan missen.”

“Ik blijf een goed gevoel hebben bij Hefboom,” gaat Paul verder. “Als een aandeel in waarde zakt, is dat het moment om bij te kopen. Tot zo ver mijn beleggingsstrategie.” Waarom is Paul Kox Hefboom-aandeelhouder? “Het dividend is voor mij puur bijzaak. Wat ik leuk vind, is dat ik via Hefboom projecten en mensen kan blijven steunen die buiten de traditionele boot vallen. Als ik 100 euro geef aan Artsen Zonder Grenzen of het Rode Kruis, is dat geld weg en kan ik alleen maar hopen dat het goed besteed wordt. Als ik 100 euro geef aan een Hefboomaandeel, komt dat geld terug en kan het nog eens gebruikt worden voor iemand anders die het nodig heeft. Dat vind ik een heel warme gedachte.”

Paul Kox

Financiering voor organisaties

Toegestane kredieten in 2011

Type krediet	2007	2008	2009	2010	2011
Korte termijn*	€ 5.181.375	€ 6.782.622	€ 5.308.000	€ 3.816.125	€ 6.079.255
Lange termijn**	€ 5.105.500	€ 5.951.730	€ 4.171.471	€ 7.671.124	€ 7.523.134
Eindtotaal	€ 10.286.875	€ 12.734.352	€ 9.479.471	€ 11.487.249	€ 13.602.359

* Overbruggingskredieten.
** Investeringen, bedrijfskapitaal, achtergestelde lening, borgstelling, participatie.

In 2011 werden 90 kredieten goedgekeurd voor een totaalbedrag van € 13.602.359; daarvan werden er 82 gecontracteerd (totaalbedrag € 10.162.424).
De uitstaande financieringen blijven globaal stijgen. Alle financieringen samengenomen bedroeg op 31 december 2011 het totale uitstaande saldo € 21.525.045. Dit is opnieuw een recordbedrag én een serieuze stijging.
Op het eerste zicht vertonen de goedgekeurde overbruggingskredieten een forse stijging ten opzichte van 2010. In het totaalbedrag zitten echter enkele kredieten die uiteindelijk niet nodig bleken en dus niet gecontracteerd werden. Zowel het korte termijnkrediet als het lange termijnkrediet vertoont dus eerder een status-quo ten opzichte van 2010. Een stevige opsteker: in de huidige, moeilijke kredietcontext van een voortdurend lage en dalende rente, die marges onder druk houdt, slaagt Hefboom erin haar kredietverlening op peil te houden.

Social profit profiteert van onze toegenomen aandacht

Zoals in vorig jaarverslag aangekondigd, heeft Hefboom de spontaan gegroeide aandacht voor de bredere social profit, voor organisaties die niet specifiek tot de sociale economie behoren, in haar beleidsplan verankerd. Het succes van die verruiming kan in 2011 al vastgesteld worden: in totaal werden 25 contracten met social profitorganisaties goedgekeurd voor een bedrag van € 3.854.225.

Hefboom helpt OEVER kansarmoede te bestrijden

30 Vlaamse congregaties vormen samen de vereniging Oever, die een giftenfonds uitbouwt waarmee kansarmoede en achterstelling bekampt worden.
Hefboom neemt het operationele beheer van dit fonds waar, bereidt de projectencommissie voor en maakt er deel van uit.
In 2011 keurden we 50 projecten goed voor een totaalbedrag van € 418.000.

SIFO

Hefboom is erkend financier bij het Sociaal Investeringsfonds, kortweg SIFO. Concreet betekent dit dat Hefboom uit dit fonds bijkomende middelen kan betrekken als het een krediet toekent. Op deze manier kan een organisatie via Hefboom aan extra financiering geraken, en dit tegen interessante voorwaarden. Het SIFO is een initiatief van de Vlaamse regering, dat het fonds eind 2008, in volle financiële crisis, oprichtte ter ondersteuning van de sociale economie. Het SIFO verschaft investeringskredieten, bedrijfskapitaalkredieten, risicokapitaal, achtergestelde leningen en overbruggingskredieten.

In 2011 deden we voor 41 dossiers een beroep op cofinanciering door het SIFO. Vanuit het SIFO betrokken we eind 2011 voor € 3.297.000 aan middelen tegenover € 1.956.381 eind 2010.

De onmisbare schakel

Met goede intenties en veel goede wil alleen kom je er niet altijd. Hoe duidelijk de visie, hoe sterk ook het streven van een organisatie, vaak lukt het niet op eigen kracht, alleen. Externe financiering door Hefboom blijkt vaak essentieel voor een organisatie om haar maatschappelijke rol ten volle te kunnen spelen.

Een noodzakelijk bouwproject financieel onderbouwen

De Okkernoot in Vollezele is daarvan een goed voorbeeld. Al 20 jaar biedt ze opvang aan personen met autisme. Geconfronteerd met groeiende wachtlijsten voor normaalbegaafde personen met een autisme-spectrumstoornis, wilde men de opvangcapaciteit uitbreiden met twintig eenpersoonsstudio's. Omdat de eigen middelen eerder beperkt zijn, ging De Okkernoot op zoek naar externe financiering voor dit project (€ 700.000). Na onderzoek selecteerde men Hefboom als financiële partner.

Doorslaggevend bij de keuze voor Hefboom: "De financieel expert van Hefboom heeft steeds oog voor onze organisatie en bekijkt de investering in een ruimer perspectief."

De ruwbouw van dit woonproject is gestart in augustus 2011. De eerste gasten kunnen begin 2013 verwelkomd worden.

> Meer lezen: www.hefboom.be/okkernoot

Een geslaagde omschakeling helpen realiseren

Een gelijkaardig verhaal kan het invoegbedrijf Clarus uit Kortrijk vertellen. Met vallen en opstaan heeft Clarus een hele weg afgelegd: van het onderhoud van kerken en de installatie van gipsplaten in 1999 naar renovatie en bestratingen in 2011. De organisatie is in de loop der jaren niet alleen professioneler geworden; de nieuwe activiteiten maken grotere winstmarges mogelijk en verzekeren een duurzame werking.
Daarnaast werkt Clarus nauw samen met De Poort, een sociaal verhuurkantoor. Opdrachten verzekerd!
Tenslotte investeert Clarus sterk in kwaliteitsvol (bouw)materieel. En voor de financiering daarvan doet het steevast een beroep op Hefboom.

> Meer lezen: www.hefboom.be/clarus

Financiering voor particulieren

Van Solidaire Lening naar Impulskrediet

Tot eind 2011 konden mensen die een zaak wilden starten maar bij een bank geen investeringskrediet kregen, een beroep doen op de Solidaire Lening, een samenwerking tussen Hefboom, het Participatiefonds en Belfius Foundation. Over een periode van 4 jaar kon een maximum van € 12.500 geleend worden aan 5% interest. Gedurende 2 jaar krijgen deze ondernemers gratis maar verplicht een professionele begeleiding.

In 2011 ontving Hefboom 260 aanvragen voor zo'n Solidaire Lening. Daarvan werden er 22 goedgekeurd (8,5%).

Kredietaanvragen	2007	2008	2009	2010	2011
Aanvragen	36	162	267	296	260
Goedkeuringen	5	26	26	26	22
Totaal kredietbedrag			264.791	287.409	198.050
Gemiddeld kredietbedrag			10.184	11.054	9.002

In de wetenschap dat de Solidaire Lening in samenwerking met het Participatiefonds eind 2011 beëindigd zou worden, besliste de Raad van Bestuur van Hefboom om vanaf 2012 een eigen microkredietproduct aan te bieden. Op drie cruciale vlakken werden in 2011 de nodige contacten gelegd om ons Impulskrediet te kunnen realiseren in 2012. Voor de funding werd SIFO gecontacteerd voor co-financiering. Voor de ondersteuning van de operationele kosten werd gekeken naar het Agentschap Ondernemen en naar Belfius Foundation. Voor het risico praatten we met NV Waarborgbeheer dat 75% van het risico zal dekken.

Microkrediet voor Scandinavisch design

Sven De Vuyst runt de interieurzaak Svesa in Wetteren, die vooral populair is bij (binnenhuis-) architecten. Zij maken 80% van zijn cliënteel uit, al zijn particulieren evenzeer welkom. Svesa verkoopt betaalbaar Scandinavisch design, onder andere van Hay en Muuto, merken die erin slagen om topstukken van bekende designers aan betaalbare prijzen aan te bieden door de productiekosten laag te houden. Een designstoel die anders 1.000 euro kost, vind je in de Hay-collectie voor 250 euro.

Sven ontdekte Hefboom al surfend op het internet. “Een jaar voor ik mijn zaak opstartte, stelde ik een businessplan op om te zien of mijn droom haalbaar was. Toen de plannen in een stroomversnelling kwamen, had ik geld nodig. Op de gewone bankenmarkt kon ik niet terecht, omdat ik geen borg kon geven. Op zoek naar een sociaal krediet ontdekte ik Hefboom. Na een goed gesprek en een doorlichting van mijn businessplan was de zaak beklonken: blijkbaar geloofde Hefboom in mijn plan. Voorts is alles geregeld langs de telefoon en met de mail. Wel nog erg belangrijk is dat ik via Hefboom in contact kwam met Belfius Foundation: ik ben heel erg tevreden over die begeleiding. De verantwoordelijke komt regelmatig langs en geeft me nog altijd veel wijze raad.”

De microkredieten van 6.000 euro in 2010 en 6.500 euro in 2011, telkens op 48 maand af te betalen, hebben Sven een vliegende start gegeven. “Ik zou zonder deze kredieten niet staan waar ik vandaag sta,” zegt hij. “Dankzij het ruggensteuntje van Hefboom heb ik een bvba kunnen oprichten, de bijbehorende notariskosten betalen en mijn eerste stock aankopen. Zonder het krediet had ik op basis van de foto’s in een catalogus moeten verkopen en dat had de verkoop ongetwijfeld bemoeilijkt. Een stoel wil je proberen voor je hem koopt. De eerste drie maanden van het krediet kon ik genieten van betalingsuitstel, zodat ik alleen de interesten moest betalen en geen kapitaal aflossen. Zo kon ik een financiële buffer van drie maand opbouwen.”

> **www.svesa.be**

Adviesverlening

Aantal opdrachten in de lift

	2007	2008	2009	2010	2011
Opdrachten	94	104	112	118	141
Organisaties	53	62	72	67	48

We stellen vast dat de adviezen van Hefboom geapprecieerd worden. In aantal nemen ze alsmaar toe, de verankering binnen de organisaties wordt versterkt: binnen organisaties voerden we in 2011 meerdere opdrachten uit.

Werken aan langetermijnrelaties

Om nog beter te kunnen inspelen op de noden van haar klanten, biedt Hefboom steeds één vast aanspreekpunt, een vertrouwenspersoon die de vragen en noden van de organisatie in kaart brengt. Voor die organisaties betekent dat een duidelijke houvast in hun zoektocht naar informatie, inzicht en advies. Maar het staat Hefboom ook toe om intensiever met externe specialisten in zee te gaan en relaties uit te bouwen in functie van de specifieke noden van deze organisaties. Het adviesteam heeft dan een belangrijke brugfunctie tussen de noden van organisaties en de antwoorden van en invulling door experts. We merken dat die zienswijze gesmaakt wordt en het fundament vormt van langetermijnrelaties met organisaties.

Extra aandacht voor brede social profit

Deze manier van werken staat Hefboom ook toe om de bredere social profit van advies te voorzien. In 2011 werden er beduidend meer opdrachten opgenomen in de welzijnssector. Een paar voorbeelden: we werkten ondernemingsplannen uit voor zorgboerderij ‘t Nest vzw en voor het Woon- en zorgcentrum Ter Linde (Asse); we namen opdrachten op rond het financieel beleid van CAW De Kempen en het IT-beleid van CAW Metropool. Beschut wonen regio Izegem deed een beroep op onze expertise bij de uitwerking van haar globaal ondernemingsbeleid. Voor vzw Rotonde uit Stabroek werd een samenwerkingsovereenkomst voor 3 projecten uitgewerkt.

Projectmanagement is ons wel toevertrouwd

Het Hefboomadviesteam wordt regelmatig ingeschakeld om projecten te begeleiden en te managen.
Voor Hart voor Handicap bijvoorbeeld. In samenwerking met Cera loopt deze fondsenwervings- en sensibiliseringscampage via de krant De Standaard (Coreliogroep). Doel is om mensen met een fysieke of mentale beperking maximaal kansen te bieden om zich te ontplooien.
Onder de noemer ‘Kwaliteitsmanagement in de sociale economie’ ondersteunt Hefboom tussen 2011 en 2013 in samenwerking met Komosie de implementatie van de Kwaliteitswijzer en de verdere uitbouw van een kwaliteitswerking in sociale en beschutte werkplaatsen.

Expertise inzetten

Net zoals in 2010, screende het Hefboomadviesteam in 2011 in opdracht van initiatiefnemer Koning Boudewijnstichting binnenkomende aanvragen van organisaties die een beroep wilden doen op het Fonds Venture Philanthropy om hun maatschappelijke doelstellingen nog beter te realiseren.

Verder is Hefboom een van de vier partners van de Social Governance Academy, die socialprofitorganisaties wil helpen om goed bestuur te implementeren in hun organisatie. Door middel van opleiding en ondersteuning, maar ook via de ontwikkeling van praktische instrumenten. Deugdelijk bestuur is essentieel voor elke organisatie en levert een belangrijke toegevoegde bijdrage voor efficiënt functioneren.

Via intervisie en coaching werkten Hefboomconsulenten in samenwerking met SST mee aan de verdere professionalisering van sociale werkplaatsen. Mensen die een gelijkaardige functie uitoefenen worden samengebracht en wisselen hun ervaringen uit. Het resultaat van die uitwisseling is niet enkel een persoonlijke verrijking voor de deelnemers, ze zorgt ook voor een doorgedreven professionalisering van de organisatie als geheel.

Hefboom draagt coöperaties een warm hart toe

Coöperatief Ondernemen verdient extra aandacht, zo vindt onder andere de Vlaamse overheid. Daarom pakt ze uit met een ambitieus ondersteuningsproject. Overtuigd van de belangrijke meerwaarde van coöperatieve ondernemingen werkt Hefboom met veel enthousiasme hieraan mee.

Met haar participatie in het project Copiloot ondersteunt het Hefboomadviesteam, samen met Febecoop, Cera en HIVA/KUL, het coöperatieve denken en werken. Hefboom zorgt voor eerstelijnsadvies maar ook bestaande coöperatieve ondernemingen vinden bij Hefboom een luisterend oor voor en een deskundig antwoord op meer gespecialiseerde vragen.

Omdat Hefboom zelf sinds 25 jaar een coöperatieve vennootschap is, vinden wij het belangrijk om deze unieke vorm van ondernemen te promoten en uit te dragen. Zo is Hefboom een van de initiatiefnemers van Limburg wind cvba. Samen met de Limburgse Reconversiemaatschappij, Nuhma en Aspiravi verzamelen we kapitaal voor investeringen in hernieuwbare energie. Het unieke aan deze cvba is dat milieubewuste Limburgers de kans grijpen om zich heel concreet te engageren voor een CO2-neutrale provincie. Hefboom versterkt Limburg wind met haar expertise en praktische knowhow inzake coöperatief ondernemen.

De juiste expertise op het juiste moment

Het Hefboomadviesteam begeleidt organisaties door gerichte expertise in te brengen. Onze consulenten bouwen een vertrouwensrelatie op en peilen naar de specifieke noden. In functie daarvan zoeken ze de gepaste oplossing.

Een goed voorbeeld van die lonende aanpak is het veranderingsproject van KUNNIG (Zweeds voor kundig, bekwaam), de nieuwe naam van de vroegere Beschermde Werkplaats Antwerpen. Sinds het najaar van 2010 loopt daar een ambitieus meerjarenproject. KUNNIG wil uitgroeien tot een eigentijdse, rendabele en flexibele onderneming die kwaliteitsvolle tewerkstelling aanbiedt aan personen met een arbeidshandicap.
Hefboom gaf in 2011 ondersteuning en blijft stand-by voor coaching en professioneel advies over specifieke onderwerpen.

De Hefboomexpertise werd onder meer ook ingeschakeld bij het stroomlijnen en updaten van beheerssoftware. Afhankelijk van de behoefte, zet Hefboom telkens een andere specialist in. Daarbij is er voor KUNNIG wel één centrale contactpersoon, altijd bereikbaar voor feedback en advies. Toen bijvoorbeeld bleek dat het personeel wat begon te lijden onder veranderingsmoeheid, organiseerde Hefboom een interactieve dagsessie: het personeel kreeg de kans aan te geven waar zijn behoeften en wensen lagen; het management kon het ruimere kader van het veranderingstraject toelichten.

> Meer lezen: www.hefboom.be/kunnig

Vier vzw's die allemaal de talenten en ambities van mensen centraal zetten bij de zoektocht naar zinvolle arbeid vormen in Lummen samen De Winning. Mensen die moeilijk aansluiting vinden met de arbeidsmarkt worden er via onder andere een sociale werkplaats, een lokaal dienstenbedrijf en gespecialiseerde opleidingen toegeleid naar jobs in het reguliere arbeidscircuit. Een onderneming die ruim 60 mensen telt, heeft heel wat noden. Op het vlak van strategie konden ze alvast rekenen op de expertise en kunde van Hefboom. Met een eigenzinnige, maar vooral betrokken aanpak bouwden Hefboomconsulenten mee aan een gefundeerd en uitdagend strategisch plan voor de hele organisatie.

> Meer lezen: www.hefboom.be/winning

Financiële resultaten

cvba Hefboom

Uitzonderlijke waardevermindering keldert alle inspanningen van 2011

Tot 8 december 2011 stevende Hefboom cvba af op een mooi resultaat voor het werkjaar 2011. De vooruitzichten wezen uit dat een dividend van 2% over het jaar 2011 haalbaar was.
Toen Arcopar en Arcoplus op 8 december beslisten om in vereffening te gaan werden deze vooruitzichten plots gekelderd. Hefboom cvba diende door deze vereffening zijn participaties van ruim 2,2 miljoen euro af te schrijven, waardoor het resultaat een zeer negatieve wending kreeg, en geen dividenduitkering mogelijk werd. Dankzij een tussenkomst van vzw Hefboom (voor rekening van het waarborgfonds) kon de impact van de afschrijvingen beperkt worden tot 1,78 miljoen euro. We sluiten 2011 af met een boekhoudkundig verlies van 1,58 miljoen euro. Dit resultaat kunnen we gedeeltelijk verwerken door het aanspreken van de overgedragen resultaten en reserves uit vorige boekjaren. We kunnen er echter ook niet onderuit om de waarde van onze aandelen met 10% te laten dalen. Enkel op die manier kunnen we vermijden om deze uitzonderlijke verliezen ten laste te moeten leggen van de volgende boekjaren.
Nochtans heeft Hefboom cvba een vruchtbaar jaar achter de rug, waarin de opbrengsten uit kredietverstrekking met ca.15 procent toenamen t.o.v. het voorgaande boekjaar, en waarin het bedrag aan uitstaande kredieten op het jaareinde beduidend hoger was dan het jaar voordien. Ook de middelen die ons via aandelen en achtergestelde leningen ter beschikking worden gesteld namen in 2011 toe met ruim 6 procent. Deze mooie resultaten geven ons de hoop om dit debacle snel te boven te komen.

cvba Hefboom
VERGELIJKENDE RESULTATENREKENING

OPBRENGSTEN	31-12-2011	31-12-2010
Bedrijfsopbrengsten	**154.802**	**104.306**
Financiële opbrengsten	**973.829**	**872.964**
uit aandelen, effecten, beleggingen	186.483	195.629
uit kredietverlening	782.422	675.945
overige financiële opbrengsten	4.925	1.391
Uitzonderlijke opbrengsten	**511.030**	**38.406**
	1.639.660	**1.015.676**

KOSTEN	31-12-2011	31-12-2010
Algemene onkosten	**177.971**	**171.626**
Lonen en wedden	**391.841**	**407.399**
Financiële kosten	**273.450**	**263.433**
Waardeverminderingen	**2.376.889**	**31.360**
Resultaat van het boekjaar	**-1.580.492**	**141.859**
	1.639.660	**1.015.676**

cvba Hefboom
VERGELIJKENDE BALANS na resultaatverwerking

ACTIVA	31-12-2011	31-12-2010
Financiële vaste activa	**4.193.713**	**6.580.298**
Vlottende activa	**20.639.223**	**18.133.449**
kredieten op > 1 jaar	14.816.208	12.589.786
vorderingen op max. 1 jaar:		
kredieten met vervald. binnen het jaar	2.941.555	2.521.935
diverse vorderingen	583.785	48.414
dubieuze vorderingen	85.694	0
geldbeleggingen + liquide middelen	2.119.585	2.862.312
overlopende rekeningen	92.396	111.002
	24.832.936	**24.713.746**

PASSIVA	31-12-2011	31-12-2010
Eigen vermogen	**10.985.130**	**12.199.522**
kapitaal	10.985.130	11.839.600
reserves	0	199.781
overgedragen resultaten	0	160.141
Voorzieningen	**26.033**	**15.652**
Schulden	**13.821.772**	**12.498.573**
achtergestelde leningen	3.848.715	3.278.715
cofinanciering > 1 jaar	7.169.683	6.670.698
cofinanciering < 1 jaar	1.269.351	1.130.931
handelsschulden	161.746	86.639
bezoldigingen/soc.lasten	29.754	46.791
overige schulden	1.321.047	1.284.326
overlopende rekeningen	21.476	473
	24.832.936	**24.713.746**

Noot

De hier gepubliceerde balans en resultatenrekening zijn een verkorte weergave van de door de bedrijfsrevisor gecontroleerde jaarrekening die wordt neergelegd bij de Nationale Bank, aangevuld met de beslissingen die werden genomen door de buitengewone algemene vergadering van 2 juni 2012. Hierdoor wijkt de voorstelling van het eigen vermogen af van de officiële jaarrekening van 31 december 2011.
Op basis van deze officiële jaarrekening leverde de bedrijfsrevisor een verklaring zonder voorbehoud af (wat betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid, geen materiële fouten bevat en dat de onderneming bij het opstellen ervan de voorschriften van de Boekhoud- en vennootschapswet heeft gerespecteerd).

vzw Hefboom

Een mooi resultaat, en toch een verlies…

De vzw Hefboom zette in 2011 een mooi resultaat neer. Toch sluiten we het boekjaar af met een verlies van 372.677 euro. Dit is het gevolg van de beslissing van de Raad van Bestuur om vanuit het waarborgfonds een bedrag van 510.353 euro te schenken aan de cvba. Op die manier helpt de vzw Hefboom mee het verlies te dragen dat ontstaat door de uitzonderlijke afschrijvingen in de cvba tgv. het Arco-debacle. In 2011 realiseerden we 3,7% meer inkomsten uit omzet en projecten. Onze loonkosten daalden door een andere werkorganisatie binnen de adviesdienst. We realiseerden een belangrijker deel van onze omzet door de inschakeling van gespecialiseerde externe medewerkers. Hierdoor stijgen onze 'algemene onkosten'.

vzw Hefboom
VERGELIJKENDE RESULTATENREKENING

OPBRENGSTEN	31-12-2011	31-12-2010
Opbrengsten uit:	**1.132.890**	**955.166**
adviesverlening en projecten	810.232	781.142
giften en dotaties	289.761	137.094
(loon)subsidies	32.897	36.929
Financiële en andere opbrengsten	**79.898**	**78.133**
	1.212.788	**1.033.299**

KOSTEN	31-12-2011	31-12-2010
Algemene onkosten	**606.587**	**456.141**
Lonen en wedden	**457.983**	**568.753**
Andere en uitzonderlijke kosten	**10.542**	**1.835**
Gift voor rekening waarborgfonds	**510.353**	**0**
Resultaat van het boekjaar	**-372.677**	**6.570**
	1.212.788	**1.033.299**

vzw Hefboom
VERGELIJKENDE BALANS na resultaatverwerking

ACTIVA	31-12-2011	31-12-2010
Vaste activa	**275.549**	**214.116**
vaste activa	99.919	31.616
aandelen en borgtochten	175.630	182.500
Vlottende activa	**741.157**	**984.483**
handels- en overige vorderingen	572.739	484.155
RC cvba Hefboom	0	307.710
liquide middelen	138.953	142.785
overlopende rekeningen	29.465	49.833
	1.016.707	**1.198.600**

PASSIVA	31-12-2011	31-12-2010
Eigen vermogen	**566.538**	**939.215**
bestemde fondsen	159.443	532.120
overgedragen resultaten	407.095	407.095
Voorzieningen	10.474	**0**
Schulden < 1jaar	**439.696**	**259.386**
handelsschulden	167.583	115.276
vooruitbetalingen	33.321	16.195
RC cvba hefboom	214.735	0
overige schulden	10.900	0
schulden mbt bezold./soc.lasten	12.689	58.996
overlopende rekeningen	468	68.919
	1.016.707	**1.198.600**

Noot

De hier gepubliceerde balans en resultatenrekening zijn een verkorte weergave van de door de bedrijfsrevisor gecontroleerde jaarrekening die wordt neergelegd bij de Nationale Bank. Op basis van deze officiële jaarrekening leverde de bedrijfsrevisor een verklaring zonder voorbehoud af (wat betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid, geen materiële fouten bevat en dat de onderneming bij het opstellen ervan de voorschriften van de Boekhoud- en vennootschapswet heeft gerespecteerd).

Meer over Hefboom

Hefboom groepeert één coöperatieve vennootschap (cvba) en twee vzw's

- De aandeelhouders van de cvba zamelen kapitaal in waarmee kredieten aan klanten gefinancierd worden.
- De advies- en dienstverleningsactiviteiten gebeuren in de vzw Hefboom. Met het hieraan gekoppelde waarborgfonds worden risicovolle maar maatschappelijk belangrijke kredieten gefinancierd.
- Er is ook nog de vzw Hefboomfonds voor de Solidaire Economie. Die ondersteunt specifieke initiatieven in de sociale economie en gebruikt daarvoor middelen verworven uit mecenaat en sponsoring.

> Meer over de structuur en werking van Hefboom: www.hefboom.be

Op de laatste dag van het jaar werden we geconfronteerd met het overlijden van Jaak Stokx. Na een heftige ziekte overleed Jaak op 31 december 2011. Hij was gedurende vele jaren een eminent voorzitter (van 1 juni 1999 tot 28 juni 2005), en hij maakte nog steeds deel uit van de raad van bestuur en het bureau. We kijken zeer dankbaar terug op wat hij als mens en als deskundig bestuurder voor Hefboom betekend heeft.

colofon

Deze publicatie werd samengesteld door
Marion Cahen, Dirk Dalle, Kristl Deloose,
Danny De Mul, Jo De Niel,
Frans Heyman en Tine Osaer.

Concept, redactie en coördinatie:
communicatiebureau Link Inc.

Foto's: Toon Coussement.

Lay-out en ontwerp:
Magelaan cvba, Gent (www.magelaan.be)

Druk: Druk in de Weer cvba, Gent

Verantwoordelijke uitgever: Dirk Dalle, Hefboom,
Vooruitgangstraat 333/5, 1030 Brussel.

Deze publicatie is met vegetale inkten gedrukt op
100% gerecycleerde CyclusOffset.

hefboom